

Raadsvoorstel

Opsteller

Chaudron, Ton

Vergadering van

4 juli 2023

Kenmerk

Z/23/060385 / D/23/110108

Portefeuillehouder

Ivo ten Hagen

Portefeuille

Ruimtelijke ordening en Volkshuisvesting, inclusief implementatie Omgevingswet

Onderwerp

Raadsvoorstel tot aanwijzing BOPA's waarop bindend adviesrecht van de gemeenteraad van toepassing wordt verklaard op grond van de Omgevingswet

Inleiding**Algemeen**

Wij hebben u reeds eerder op informele wijze tijdens de raadsbijeenkomsten op 24 januari 2023 en 11 april 2023 voorgelicht over de nog te nemen raadsbesluiten voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Het gaat dan om zowel zogenaamde "technische" besluiten, waarbij verordeningen opnieuw - beleidsneutraal - moeten worden vastgesteld als om besluiten waarbij aan uw raad gevraagd wordt in welke gevallen u voor aanvragen omgevingsvergunning bindend adviesrecht wilt hebben én in welke gevallen u de initiatiefnemer c.q. aanvrager verplicht participatie uit te voeren. Alle informatie hierover hebben wij voor u nog eens op een rij gezet in het memo dat als bijlage bij dit raadsvoorstel is gevoegd.

Specifiek met betrekking het adviesrecht

In genoemd memo wordt het adviesrecht uitvoerig toegelicht. Wij volstaan hier met enkele beknopte opmerkingen.

Rolverdeling

De rolverdeling tussen gemeenteraad en burgemeester en wethouder blijft onveranderd. De gemeenteraad stuurt op hoofdlijnen en stelt de kaders vast via de Omgevingsvisie en het Omgevingsplan. Burgemeester en wethouders blijven het bevoegd gezag om te beslissen op alle aanvragen omgevingsvergunning, ook die aanvragen die afwijking van het Omgevingsplan. Bij het afwijken toetst ons college vervolgens aan de door uw raad vastgestelde kaders. Als de aanvraag daarmee niet in overeenstemming is wordt die geweigerd of - indien er sprake is van een gewenste ontwikkeling - afgeweken van het Omgevingsplan.

Huidige situatie onder de Wabo: VVGB (Verklaring van geen bedenking)

Voor de gevallen waarbij wordt afgeweken van het Omgevingsplan en er sprake is van een "grote" of complexe ontwikkeling schrijft de Wabo voor dat een VVGB dient te worden afgegeven door uw raad. In Oudewater gebeurt het dan ook regelmatig voor iedere "grote" of complexe aanvraag dat een VVGB aan uw raad wordt gevraagd.

Het adviesrecht onder de Omgevingswet:

Onder de Omgevingswet is het precies omgekeerd. Dan is er alleen nog sprake van een "verplicht" advies (of vvgb) van de raad voor die gevallen die door de raad zijn aangewezen. Zijn er geen gevallen aangewezen dan is er geen adviesrecht nodig.

De status van het advies van de raad:

Net zoals in het geval van de VVGB zal het "bindend" adviesrecht bepalend zijn voor de uitkomst van de beslissing op de aanvraag door ons college. Indien uw raad geen positief advies kan afgeven zullen wij verplicht zijn de gevraagde vergunning te weigeren.

Raadsbesluit nodig over adviesrecht

Indien uw raad een dergelijk bindend adviesrecht over bepaalde categorieën van aanvragen omgevingsvergunning wil uitoefenen dient u daarover een besluit te nemen. Omdat de Wabo en de VVGB automatisch komen te vervallen bij inwerkingtreding van de Omgevingswet is het wenselijk dit besluit over adviesrecht voor inwerkingtreding te nemen, zodat de inwoners, aanvragers en organisatie zich daarop kunnen voorbereiden.

Eenvoudiger en snellere procedures

De "omkering" van het stelsel van adviesrecht bij uitzondering in plaats van een vvgb nodig voor alle gevallen tenzij anders bepaald heeft alles te maken van de uitgangspunten van de Omgevingswet, waaronder eenvoudiger en snellere procedures, minder regeldruk, meer verantwoordelijk bij de initiatiefnemer als het gaat om participatie en rolverdeling raad-college. Essentieel is ook in dat kader dat voor afwijkingen, die nu via een VVGB gaan en automatisch onder een uitgebreide procedure (26 weken, termijn van orde) vallen, er onder de Omgevingswet geen automatisme van een uitgebreide procedure meer aan de orde is. Alle aanvragen komen onder een reguliere procedure van 8 weken, met 6 weken verlenging te vallen (termijn van orde). Alleen in bijzondere situaties kan ons college besluiten om een uitgebreide procedure van toepassing te verklaren. Dat is niet wettelijk bepaald maar een bevoegdheid van ons college waarbij aanvrager zijn zienswijze kenbaar kan maken over dat besluit tot uitgebreide procedure.

De planning van de raadscyclus en daarmee het agenderen van bindend adviesrecht in de gemeenteraad is geen reden om de procedure te verlengen. Vandaar dat het zinvol is dat de gemeenteraad vooraf bepaalt waar hij wel en geen rol voor zichzelf ziet en daarmee ook niet te veel categorieën van gevallen vooraf aanwijst.

Uitgangspunten Oudewater

Naast de bovengenoemde wettelijke uitgangspunten achten wij de volgende eigen uitgangspunten ook van belang:

- acceptabel houden van de kosten voor de inwoners/aanvragers:
 - leges
 - inzet ambtelijke organisatie (capaciteit)
- werkbaarheid in relatie tot de dienstverlening
 - snellere procedures
 - haalbare behandeltermijnen
 - vergadercyclus en reces
- Samenwerking met Woerden
 - uniforme werkprocessen besparen kosten en tijd.

De raad besluit

Adviesrecht

Voor bindend adviesrecht aan de gemeenteraad, als bedoeld in artikel 16.15a, lid 1, onder b, onder 1 van de Omgevingswet, voor te leggen:

- a. Aanvragen omgevingsvergunning, die afwijken van het Omgevingsplan en niet passen binnen de kaders van de Omgevingsvisie en -programma's alsmede door de gemeenteraad vastgestelde sectorale beleidsnota's die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving.
- b. Uitzonderd hiervan zijn:
 1. Aanvragen omgevingsvergunning die passen binnen de regels van de voormalige kruimelgevallenregeling als bedoeld in artikel 4 van bijlage II Besluit Omgevingsrecht, zoals weergegeven in de bijlage;
 2. Aanvragen omgevingsvergunning die passen binnen de afwijkingsregels van de geldende bestemmingsplannen, die worden opgenomen in het per 1 januari 2024 van rechtswege ontstane Omgevingsplan;
 3. Aanvragen omgevingsvergunning die passen binnen de regels, die aan wijzigingsbevoegdheden zijn verbonden in de geldende bestemmingsplannen, die worden opgenomen in het per 1 januari 2024 van rechtswege ontstane Omgevingsplan.

De bevoegdheid van de raad komt voort uit de volgende wet- en/of regelgeving

De gemeenteraad is bevoegd tot het nemen van dit besluit over het adviesrecht op grond van de artikel 16.15a, lid 1, onder 1 van de Omgevingswet.

Beoogd effect

Dit voorstel en uw besluit hebben tot doel om werkafspraken te maken in de bestuurlijke rolverdeling tussen uw gemeenteraad en ons college in welke gevallen u gebruik wilt maken van uw bindend adviesrecht onder de Omgevingswet.

Argumenten

1.1 Het aanwijzen van de gevallen waarvoor advies nodig is, is een optionele keuze en geen verplichting.

Het is ook mogelijk om geen besluit te nemen en voor geen enkele activiteit (BOPA) adviesrecht te verplichten. Dat zal de snelheid van procedures ten goede komen en kosten besparen. Mocht uw raad eerst willen aankijken hoe de situatie na inwerkingtreding verloopt met de aanvragen die afwijken dan is dat zeker mogelijk. Het besluit kan in principe ook na inwerkingtreding worden genomen. De eerdere informatieavonden en de huidige praktijk hebben ons echter voldoende inzicht gegeven in uw wens om toch betrokken te zijn bij de meer ingrijpende, grote en complexe ruimtelijke projecten. Vandaar ons voorstel.

1.2 De gemeenteraad kan ook een lijst met specifieke activiteiten vast stellen.

In ons voorstel opteren wij voor de variant zoals in het besluit omschreven. Er kan ook worden gekozen voor een lijst met de aanwijzing van specifieke gevallen, zoals bij het bouwen van meer dan 6 woningen of het plaatsen van een mast van meer dan 40 m hoog. Er zijn andere gemeenten die voor dit alternatief kiezen. Ons voorstel is dat niet te doen omdat het lastig vooraf te bepalen is wat dan de precieze lijst zou moeten zijn. Door nu te kiezen voor het voorstel geeft u als raad aan de verplichting op te leggen voor de meer complexe en ingrijpende ruimtelijke projecten. Immers, de zogenaamde voormalige kruimellijst van gevallen worden geacht van minder ingrijpende aard te zijn. Nadat we meer ervaring hebben opgedaan met het werken onder de Omgevingswet kunnen we dit op elk gewenst moment aanpassen.

Kanttekeningen

Het niet vaststellen van adviesrecht levert de situatie op dat de aanvragen omgevingsvergunning die afwijken niet aan uw gemeenteraad worden voorgelegd.

Het is niet mogelijk alle aanvragen die afwijken van het Omgevingsplan onder het adviesrecht te brengen. De Omgevingswet ziet het bindend adviesrecht als een uitzondering op de algemene regel dat alle aanvragen die afwijken niet langer langs uw raad gaan zoals onder de Wabo het geval met het stelsel van de verklaring van geen bedenkingen.

Financiën

Het voorleggen aan uw raad om adviesrecht zal extra leges voor de aanvrager tot gevolg hebben omdat er ook extra werkzaamheden aan verbonden zijn. Het bedrag zal nader bekend worden gemaakt in de legesverordening 2024.

Uitvoering

Na besluitvorming zal dit besluit verder worden uitgewerkt in de werkprocessen binnen de organisatie.

Communicatie

Dit besluit zal worden bekengemaakt op het gemeenteblad en onze website.

Samenhang met eerdere besluitvorming

Bijlagen

1. D/23/109809 - memo over adviesrecht en participatieplicht
2. D/23/113224 - kruimelgevallenlijst, bijlage 1 bij raadsbesluit
3. D/23/110842 - raadsbesluit